

ДАМІАН НАЛИВАЙКО

Відомий український письменник, перекладач, церковний і культурний діяч. Даміан (світське ім'я – Дем'ян) Наливайко народився в другій половині XVI століття в містечку Гусятині на Тернопільщині. Походив з родини ремісника. Закінчив Острозьку академію. Був священиком Онуфріївської, Богоявленської та Миколаївської церков в Острозі. Брав активну участь у повстанні під проводом свого брата Северина Наливайка (1594 – 1596 рр.).

У 90-х роках XVI ст. входив до Острозького літературно-наукового гуртка, а в 1602-1605 роках керував друкарнею в Дермані. Даміан

Наливайко сприяв перетворенню Дерманського монастиря на культурно-освітній центр. З поверненням друкарні до Острога продовжував там літературно-видавничу діяльність.

Автор книги «Лямент дому княжат Острозьких...» (1603), ряду віршів, надрукованих, зокрема, в книзі «Лікарство на оспалый умисл человічій...» (Остріг, 1607), а також передмов і післямов до ряду книг, що виходили в Дерманській та Острозькій друкарнях («Охтаик, сиріч Осмогласник...», Дермань, 1604; «Лист Мелетія, святійшаго патріархиalexandrійскаго...», Дермань, 1605; «Требник», Остріг, 1606; «Часослов», Остріг, 1612). Склав рукописний збірник «Лекції словенскіє...» – український переклад церковнослов'янських біблійних та патристичних сентенцій про бідність і багатство, переваги душевної чистоти над родовитістю тощо; книжка ця мала резонанс в українській літературі XVIII століття.

Помер у 1627 році.

У наш час вірші Даміана Наливайка друкувалися в книгах «Українська поезія. Кінець XIV – початок XVII ст.», Київ, 1978; «Українська література XIV–XVI ст.», Київ, «Наукова думка», 1988.